

sb. z. a n., v souzeném případě vyloučeno, a to proto, že nebyl znám původce, který mohl býti ihned stíhán a postaven před tuzemský soud. Stížnost jest ovšem názoru, že za původce podle § 1, odst. 3, cit. zákona jest považovati onu místní organizaci čl. národních socialistů, pokud se týče orgán této organizace za její jednání zodpovědný. Než s tímto názorem nelze souhlasiti, neboť, bylo-li uveřejnění zprávy onou organizací zařízeno, byla tato organizace též nakladatelem (vydavatelem) letáku, takže ji nelze považovati za původce po rozumu § 1, odst. 3, čís. 3 citovaného zákona (§§ 1 a 24 tohoto zákona). Nebyl-li takto v souzeném případě znám původce, který mohl býti ihned stíhán a postaven před tuzemský soud, nebylo závady proti stíhání obžalovaného, jestliže obsah zprávy, již k žádosti řečené organizace tiskárně doručil, již před tím, než ji tiskárně doručil, znal a věděl, že zpráva ta má býti tiskem uveřejněna. (§§ 7, 10 a 239 tr. z.). Pokud zmateční stížnost po stránce věcné uplatňuje, že dání do tisku není ještě rozšiřováním, poukazuje se k tomu, že rozsudek sám nepokládá obžalovaného za rozšiřovatele letáku, o nějž tu jde. Při tom se poznamenává, že v jednání obžalovaného by nemohl býti spatřován přestupek podle § 6 zákona ze dne 30. května 1924, čís. 124 sb. z. a n., kdyby nebylo lze dokázati, že obžalovaný obsah oné zprávy před tím, než ji odevzdal tiskárně, znal, neboť obžalovaný nepřichází podle skutkových zjištění rozsudkových v úvahu jako nakladatel nebo vydavatel závadného letáku.

(Rozhodnutí nejv. soudu ze dne 12. května 1932, Zm I 626/31.)

Dr. B.

Tiskový zákon: Výhody druhého odstavce § 9 tisk. zák. používají jen tiskopisy, sloužící pouze potřebám tamže uvedeným, a to bez ohledu na to, zakládá-li jich obsah skutkovou podstatu trestného činu (zda tiskopis byl nebo mohl býti zabaven). — Potřebám společenského života neslouží a nad to účel potřeby takové přesahují s hlediska vojenské kázně nikoliv bezzávadné tiskopisy, sdělující ve formě úmrtního oznámení, že se vojenská služba vojínova schyluje ke konci.

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal po ústním líčení o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona právem:

Rozsudkem krajského jako odvolacího soudu v O. ze dne 5. června 1931 ve výroku, jímž byl obžalovaný podle § 259 čís. 3 tr. ř. zproštěn z obžaloby pro přestupky podle §§ 9 a 17 tisk. zák., spáchané tím, že v září 1930 neuvedl na neperiodických tiskopisech »Poslední stovka« a »Utolsó száz kisnap« místo tisku, tiskaře a nakladatele, a že tyto tiskopisy nepředložil úřadům bezpečnostním

nebo státnímu zastupitelství ku přehlídce, byl porušen zákon v ustanoveních §§ 9 a 17 tisk. zák.

D ů v o d y: Obžalovaný tiskař vytiskl v září 1930 tisíc kusů neperiodických tiskopisů »Poslední stovka« a »Utolsó száz kisanap«, jež mají zevní výpravu úmrtních oznámení. Prvý tiskopis má tento obsah:

»Hlubokým a nevýslovným žalem zdrceni a tíhou mnohoměsíční vojenské služby shrbeni staří mazáci dáváme tímto na vědomí všem svým přátelům, známým, svým milým rodičům, dětem, bratrům a sestrám, dědečkům a babičkám, strýčkům a tetičkám, bratrancům a sestřenicím, švagrům a švegruším, jakož i své nejdražší, že naše drahá vřele milovaná a nezapomenutelná, dříve ještě celá poslední stovka dne o po dlouhém a bolestném počítání nás opustila a odebrala se tam, odkud není pro ni více návratu. Odešla od nás v nejlepším věku po častých různých útrapách, trpěvši stálými kapesními úbytěmi a různými z této vleklé choroby odvozuujícími se příznaky jako nedostatek pitiva, kuřiva a t. d. Číselné pozůstatky drahé zesnulé budou dne 20 hod. vykropeny a z vlastního kavalce slavnostním pohřebním průvodem do kantiny přeneseny a zde do rodinného hrobu k zaslouženému odpočinku uloženy. Veškeré projevy soustrasti se s díky odmítají a prosí se, by pietní a hlavně finanční vzpomínkou pamatováno bylo truchlících pozůstalých.

Sláva Žoldík, otec, Barbora Večerka, matka, Kačka Basa, sestra, Martin Budíček, bratr, Pepa Dovolenka, vnučka, Jiří Kasárník, strýc, Tonda Komisárek, děd, Jody Tinktura, babička, Květoslav Aspirin, švagr, Franta Přesčas, manžel, Bodlo, Šálek, Puška, Helma, Úborka, Rejžák, děti. Za veškeré příbuzenstvo: Pepek Blboun, Venca Hlad, Fráňa Dluhová.«

V záhlaví jest vyobrazeno vlevo letadlo, vpravo houfnice s vojákem, uprostřed pak karikatura vojenského pohřebního průvodu.

Druhý tiskopis je stejně vypraven a maďarský jeho text odpovídá textu českého tiskopisu »Poslední stovka«.

Jak z obou tiskopisů vidno, není na žádném z nich uvedeno ani místo tisku, ani tiskař, ani nakladatel, a obviněný doznal, že tiskopisy ty nepředložil ani úřadům bezpečnosti ani státnímu zastupitelství, jak předpisuje § 17 tisk. zák.

K návrhu státního zastupitelství v O. uznal okresní soud v O. po přelíčení rozsudkem ze dne 17. března 1931 obžalovaného vinným přestupky podle §§ 9 a 17 tisk. zákona, spáchanými tím, že v září 1930 neuvedl na neperiodických tiskopisech »Poslední stovka« a »Utolsó száz kisanap« místo tisku, tiskaře a nakladatele, a že tyto tiskopisy nepředložil úřadům bezpečnostním nebo státnímu zastupitelství ku přehlídce. Podle rozhodovacích důvodů vzal okresní soud za prokázané skutkové okolnosti shora uvedené a právní podřadění odůvodnil úvahou, že z obsahu tiskopisů vyplývá, že nejde o tiskopis vydávaný pro potřebu domácího nebo společenského života, neboť v nich jest do jisté míry zesměšňována

služba vojenská, zejména poslední její období, a proto tyto tiskopisy nemohou požívati dobrodiní § 9 odst. 2. a § 17 prvního odst., podle něhož jsou zproštěny povinnosti předložení k přehlídce a povinnosti uvedení místa tisku, tiskaře a nakladatele jen tiskopisy, které se vydávají pro potřebu živnosti a obchodu nebo domácího a společenského života, jako formuláře, ceníky, navštivenky a t. d., čemuž však není u tiskopisů v souzeném případě.

K odvolání obžalovaného uznal krajský jako odvolací soud v O. po odvolacím roku rozsudkem ze dne 5. června 1931, že se obžalovaný z obžaloby pro přestupky podle §§ 9 a 17 tisk. zák. podle § 259 čís. 3 tr. ř. zprošťuje; důvody jsou tyto:

»Podle § 9 zákona o tisku ze dne 17. prosince 1862, čís. 6 ř. zák. z roku 1863 jest na každém tiskopisu uvésti kromě místa tisku jméno tiskaře a nakladatele a podle § 17 téhož zákona musí býti tyto tiskopisy předloženy úřadu bezpečnosti nebo státnímu zastupitelství ku přehlídce; podle § 9 zákona o tisku jsou tohoto závazku zproštěny výrobky tisku, které se vydávají jen pro potřebu společenského života. Jak z obsahu závadných tiskopisů vidno, jde v souzeném případě o příležitostný společenský tiskopis, určený vojákům odcházejícím z vojny domů. Jde o žertovné rozloučení se s vojenskou službou, nikoliv, jak první soudce má za to, o zesměšňování vojenské služby. Účelem § 17 tisk. zákona jest udržovati pořádek ve věcech tiskových a zjednati záruku proti zneužívání tisku k páchání trestných činů, nebo k vybízení k nim. Že u tiskopisů »Poslední stovka« a »Utolsó száz kisanap« o takové zneužití tisku nešlo, jest zřejmo z toho, že tiskopisy ty nebyly ani zabaveny. Odvolací soud má tudíž za to, že obžalovaní, any tiskopisy byly vydány jen pro potřebu společenského života, byli zproštěni podle §§ 9 a 17 tisk. zák. závazků v těchto §§ stanovených, a proto oba podle § 249 čís. 3 tr. ř. od obžaloby osvobodil.«

Toto rozhodnutí odvolacího soudu spočívá na právně mylném výkladu ustanovení § 9 odst. 2. tisk. zákona. Doslov § 9 odst. 2. tisk. zák. poukazuje, obmezuje výjimku z povinnosti podle prvního odstavce téhož §, k výrobkům tisku, které jsou určeny sloužití jen potřebám živnosti a obchodu nebo domácího a společenského života. Jest proto především zkoumati otázku, zda ony tiskopisy slouží těmto potřebám. Že nejde o potřeby živnosti a obchodu nebo života rodinného, jest nasnadě a netřeba to blíže odůvodňovati; zbývá proto otázka, slouží-li potřebám života společenského, jak odvolací soud má za to. Otázku tu jest zodpověděti záporně. Okolnost, že se vojenská služba vojínova schyluje ke konci, takže mu již nezbývá ani sto dní k jejímu zakončení, není vůbec společenskou událostí a není společenskou obvyklostí okolnost tu přátelům a známých oznamovati, tím méně jest to společenskou potřebou. Dalším předpokladem výjimky § 9 odst. 2. tisk. zák. jest, že se výrobek tisku vydá »p o u z e« pro potřeby shora uvedené; to znamená, že tiskopis neobsahuje nic více, než čeho jest nezbytně zapotřebí k účelům »potřeby společenského života«. I kdyby bylo lze

za to míti, že jde o potřebu společenského života, nevyhovují tiskopisy, o něž jde, tomuto požadavku, poněvadž obsah těchto tiskových výrobků jde přes tuto domnělou potřebu. Do záhlaví umístěné zobrazení vojenského pohřbu je karikaturou, persiflující vážný úkon pohřbu s vojenskými počty, v textu se mluví o »tíhou mnohoměsíční služby shrbených »Starých Mazácích«, v řadě podepsaných příbuzných jsou uvedena smyšlená jména (tak: Basa, Kasárník, Tinktura, Blboun, Aspirin, Hlad, Dluhová), jež obsahují zřetelný náznak poměrů vojenské služby, jež se jimi obracejí ve smích. Třeba by bylo připustiti, že tento obsah není toho rázu, by v něm bylo lze spatřovati zesměšňování služby vojenské, není přece jen naprosto bezzávadný se stanoviska vojenské kázně a příčí se duchu, jenž se má ve vojsku pěstovati a udržovati. Jest ovšem správné, co uvádějí důvody odvolacího rozsudku, že účelem § 17 tisk. zák. jest udržovati pořádek ve věcech tiskových a zjednati záruku proti zneužívání tisku k páchání trestných činů nebo k vybitení k nim; avšak důsledek, který odvolací soud z toho činí pro použitelnost ustanovení §§ 9 a 17 tisk. zák., není správný, neboť okolnost, že tiskopisy ty nebyly zabaveny, znamená jen, že úřady tiskové censury neshledaly v jich obsahu skutkové podstaty činů podle trestních zákonů stíhatelných, neznámá však nic pro otázku, zda tiskopisy ty požívají výhody druhého odstavce § 9 tisk. zák.; výhody té jsou účastny jen tiskopisy sloužící p o u z e potřebám tamže uvedeným, a to bez ohledu na to, zakládá-li jich obsah skutkovou podstatu trestného činu a zdali proto tiskopis byl, či nebyl, pokud se týče mohl, či nemohl býti zabaven. Bylo proto podle §§ 33, 479 a 292 tr. ř. o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona uznati právem, jak se stalo.

(R o z h o d n u t í n e j v. s o u d u z e d n e 13. k v ě t n a 1932,
Zm II 402/31.) Dr. B.

D E N Í K.

I. sjezd právníků slovanských států v Bratislavě. Konečná pozvánka sjezdová.

O t á z k y. I.: 1. Sjednocení obligačního práva ve státech slovanských. Ref. Dr. Roman Longchamps de Berier, univ. prof., Lvov. 2. Sjednocení manželského práva ve státech slovanských. Ref. Dr. Živojin Perić, univ. prof., Bělehrad. 3. Hypoteka na říční parníky. Ref. Dr. Ivan V. Subbotić, odb. předn. min. zahrani., Bělehrad.

II.: 4. Jednotná úprava směnečného práva podle ženevských konvencí ve státech slovanských. Ref. Dr. Jos. Sułkowski, univ. prof., Poznaň.

III. 5. Jednotná úprava předpisů o exekuci, nuceném narov-